

Systém ASPI - stav k 13.3.2024 do částky 56/2024 Sb. - RA2326
40/2017 (NGŘ) - umístování odsouzených do některého z oddělení věznice s ostrahou - poslední stav textu

40/2017

**Nariadení
generálního ředitele Vězeňské služby České republiky**

**kterým se stanoví některé podrobnosti pro umístování odsouzených do některého
z oddělení věznice s ostrahou**

Změna: 7/2023

Podle ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a s přihlédnutím k § 5, § 8, § 12a a § 12b zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, stanovím

ČÁST PRVNÍ

OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Úvodní ustanovení

Odsouzení se umísťují do jednotlivých oddělení věznice s ostrahou podle stupně zabezpečení vazební věznice a věznice (dále jen „věznice“), který je nutný pro zajištění ochrany společnosti a pro zajištění bezpečnosti ve věznici. Stupeň zabezpečení se stanoví na základě vyhodnocení míry vnějších a vnitřních rizik odsouzeného prostřednictvím aplikace Hodnocení, diferenciacie a zacházení ve Vězeňském informačním systému (dále jen „informační systém“).

§ 2

Vnější rizika

(1) Vnější rizika představují nebezpečí, která směřují mimo věznici; prioritou v tomto ohledu je ochrana společnosti.

(2) Vnější rizika vyplývají z aktuální trestné činnosti a trestní minulosti odsouzeného.

(3) Aktuální trestná činnost zahrnuje trestnou činnost všech postupně uložených na sebe navazujících nepodmíněných trestů odnětí svobody v rámci aktuálního věznění.

(4) Vyhodnocení vnějších rizik se provádí prostřednictvím taxativně stanovených kritérií, kterými jsou:

a) specifická aktuální trestná činnost,

b) délka věznění s ohledem na formu zavinění,

c) celkový počet pobytů ve výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „výkon trestu“) včetně aktuálního.

(5) Za specifickou aktuální trestnou činnost se považuje odsouzení za trestný čin proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, trestný čin zahrnující nakládání s omamnými nebo psychotropními látkami anebo trestný čin spáchaný pod vlivem takové látky, kdy došlo nebo hrozilo, že dojde k újmě na zdraví nebo životě člověka, nebo trestný čin, který zahrnoval anebo měl zahrnovat násilí včetně pohrůžky násilím. Tato trestná činnost je jako specifická trestná činnost identifikována v komplexní zprávě nástrojem souhrnná analýza rizik a potřeb (dále jen „SARPO“).

Vnitřní rizika

§ 3

(1) Vnitřní rizika představují nebezpečí, které je směřováno dovnitř věznice. Prioritou je ochrana příslušníků a zaměstnanců Vězeňské služby České republiky (dále jen „zaměstnanec“) věznice a ostatních odsouzených.

(2) Vnitřní rizika vyplývají z potenciálního rizika odsouzeného.

(3) Vnitřní rizika se člení na:

- a) primární,
- b) sekundární.

(4) Primární vnitřní rizika vyjadřují míru ohrožení bezpečnosti během výkonu trestu s ohledem na individuální charakteristiku odsouzeného, v níž se zohledňují zejména povaha jeho trestné činnosti, nevykonaná ochranná opatření, průběh předchozích výkonů trestů a hrozba útěku.

(5) Sekundární vnitřní rizika aktualizují stupeň zabezpečení v průběhu výkonu trestu s ohledem na:

- a) plnění programu zacházení,
- b) dodržování vězeňského režimu,
- c) blížící se konec trestu.

(6) Vyhodnocení primárních vnitřních rizik se provádí prostřednictvím taxativně stanovených kritérií, kterými jsou:

- a) míra statického rizika,
- b) nevykonaná ochranná opatření,
- c) hrozba útěku,
- d) další trestní řízení, zejména pro specifickou trestnou činnost,
- e) skutečnost, že odsouzený byl v minulosti odsouzen pro specifickou trestnou činnost,
- f) stupeň a povaha narušení odsouzeného,
- g) průběh předchozích výkonů trestů,
- h) další skutečnosti významné pro stanovení stupně zabezpečení.

§ 4

(1) Míra statického rizika stanovuje míru rizika opětovného selhání vyplývající z trestné činnosti odsouzeného.

(2) Za nevykonané ochranné opatření se považuje skutečnost, že odsouzený má uložené nebo nevykonané ochranné léčení ústavní nebo zabezpečovací detenci.

(3) Za specifickou trestnou činnost v minulosti se považuje, byl-li odsouzený v době 5 let před nástupem aktuálního trestu odnětí svobody ve výkonu trestu za specifickou trestnou činnost (§ 2 odst. 5). Za nástup aktuálního trestu odnětí svobody se považuje počátek věznění.

(4) Stupeň a povaha narušení odsouzeného zohledňují nebezpečnost odsouzeného na základě odůvodněných skutečností, například účast v organizované zločinecké nebo teroristické skupině (§ 129 a § 129a zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů), pobyt ve výkonu trestu v době 5 let před nástupem aktuálního trestu odnětí svobody za trestnou činnost uvedenou v § 88 odst. 4 trestního zákoníku nebo § 62 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, označení odsouzeného jako velmi nebezpečného (§ 72a zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů [dále jen „zákon“]).

(5) Za další skutečnosti významné pro stanovení stupně zabezpečení se považují konkrétně odůvodněné skutečnosti, například, že odsouzený bez závažného důvodu nenastoupil na výzvu soudu trest odnětí svobody nebo se neoprávněně bránil nástupu výkonu trestu (§ 337 trestního zákoníku), nařízení výkonu úředního rozhodnutí dle § 337 odst. 1 písm. g) až j) a odst. 3 písm. b) trestního zákoníku.

§ 5

Vyhodnocení míry vnějších a vnitřních rizik ke stanovení stupně zabezpečení

(1) Stanovení stupně zabezpečení je proces sestávající z vyhodnocení vnějších a primárních vnitřních rizik. Vyhodnocením vnějších rizik dochází ke stanovení základního stupně zabezpečení. Následným vyhodnocením primárních vnitřních rizik lze modifikovat základní stupeň, a to vždy směrem k vyššímu stupni zabezpečení.

(2) Kritéria vnějších rizik pro jednotlivé stupně zabezpečení jsou stanovena v § 6a odst. 1 až 6 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“).

(3) Taxativně stanovená vnější rizika uvedená v § 2 odst. 4 se vyhodnocují postupně od kritéria uvedeného pod písm. a) až po kritérium uvedené pod písm. c) tak, aby v případě, že odsouzený

a) splňuje všechna tři kritéria pro nízký stupeň zabezpečení, určí se nízký stupeň zabezpečení,

b) splňuje alespoň jedno z kritérií pro vysoký stupeň zabezpečení, určí se vysoký stupeň zabezpečení,

c) nesplňuje kritéria pro stanovení nízkého nebo vysokého stupně zabezpečení, určí se střední stupeň zabezpečení.

(4) Nízký stupeň zabezpečení jako základní stupeň lze modifikovat vyhodnocením primárních vnitřních rizik uvedených v § 3 odst. 6 zvýšením o jeden stupeň, v mimořádných případech o dva stupně.

(5) Střední stupeň zabezpečení jako základní stupeň lze modifikovat vyhodnocením primárních vnitřních rizik uvedených v § 3 odst. 6 zvýšením o jeden stupeň.

Stanovení stupně zabezpečení a jeho změna

§ 6

(1) Stupeň zabezpečení se odsouzenému stanoví během jeho pobytu v přijímacím oddílu.

(2) O změně stupně zabezpečení je možné rozhodnout pouze na základě změny míry vnějších nebo vnitřních rizik, a to

a) neprodleně, při změně míry vnějších nebo primárních vnitřních rizik,

b) po zpracování komplexní zprávy o odsouzeném v nástupním oddílu, v případě zjištění skutečností odůvodňujících umístění do nižšího stupně zabezpečení uvedených v § 6a odst. 8 vyhlášky,

c) po vyhodnocení úspěšnosti plnění programu zacházení odsouzeného, v souladu s ustanovením § 38 vyhlášky při změně sekundárních vnitřních rizik vzhledem k plnění programu zacházení a dodržování vězeňského režimu,

d) v souvislosti s realizací programu výstupního zacházení,

e) v souvislosti se zjištěním nedostatků ve vyhodnocení míry vnějších a vnitřních rizik při kontrole provedené Ministerstvem spravedlnosti České republiky (dále jen „ministerstvo“),

f) nařídil-li tak soud v souvislosti s podáním návrhu odsouzeného na umístění do oddělení s nižším stupněm zabezpečení,

g) rozhodl-li tak soud v souvislosti s podáním návrhu odsouzeného na umístění do oddělení s nižším stupněm zabezpečení.

(3) Při posuzování, zda u odsouzeného nastaly skutečnosti odůvodňující umístění do vyššího stupně zabezpečení, se vedle průběhu aktuálního výkonu trestu zohledňují skutečnosti uvedené v § 6a odst. 7 vyhlášky, kdy

a) míra rizika opětovného selhání je vyšší v případě, že statické riziko zjištěné nástrojem SARPO je velmi vysoké,

b) za negativní průběh předchozích výkonů trestů se považuje skutečnost, že se jedná o odsouzeného, který se v průběhu předchozích trestů dopustil jednání, které ohrozilo nebo mohlo ohrozit bezpečnost ve věznici anebo se jedná o odsouzeného, vůči němuž bylo nutné přijmout opatření na ochranu majetku, zdraví a života jeho nebo ostatních odsouzených, případně zaměstnanců věznice.

(4) Při posuzování, zda u odsouzeného nastaly skutečnosti odůvodňující umístění do nižšího stupně zabezpečení, se vedle průběhu aktuálního výkonu trestu zohledňují skutečnosti uvedené v § 6a odst. 8 vyhlášky.

(5) U velmi nebezpečných odsouzených (§ 72a odst. 1 zákona) si před rozhodnutím o umístění do nižšího stupně zabezpečení vyžádá ředitel věznice stanovisko Komise pro přemísťování vězněných osob z bezpečnostních důvodů a z důvodů trestního řízení vedeného pověřenými orgány Vězeňské služby¹⁾.

(6) Při rozhodování o změně stupně zabezpečení lze

a) stupeň zabezpečení v rámci vyhodnocení vnějších a primárních vnitřních rizik uvedených v § 2 odst. 4 a § 3 odst. 6 snížit o jeden stupeň,

b) nízký stupeň zabezpečení v rámci vyhodnocení vnějších a primárních vnitřních rizik uvedených v § 2 odst. 4 a § 3 odst. 6 zvýšit o jeden stupeň, v mimořádných případech o dva stupně,

c) střední stupeň zabezpečení v rámci vyhodnocení vnějších a primárních vnitřních rizik uvedených v § 2 odst. 4 a § 3 odst. 6 zvýšit o jeden stupeň,

d) stupeň zabezpečení v rámci vyhodnocení sekundárních vnitřních rizik uvedených v § 3 odst. 5 snížit o jeden stupeň,

e) stupeň zabezpečení v rámci vyhodnocení sekundárních vnitřních rizik uvedených v § 3 odst. 5 písm. a) a b) zvýšit o jeden stupeň.

§ 7

(1) Přeřadil-li soud pro mládež odsouzeného po dovršení devatenáctého roku věku do věznice s ostrahou, stanoví se stupeň zabezpečení podle § 5, přitom se zohledňuje průběh aktuálního výkonu trestu.

(2) Přeřadil-li soud odsouzeného z věznice se zvýšenou ostrahou do věznice s ostrahou, stanoví se stupeň zabezpečení podle § 5.

§ 8

Ubytování odsouzených v přijímacím oddílu

(1) Po nástupu do výkonu trestu se nově přijatý odsouzený ubytuje v přijímacím oddílu věznice, a to odděleně podle typu věznic a zásad uvedených v § 7 zákona.

(2) Po rozhodnutí ředitele věznice o umístění do některého z oddělení věznice s ostrahou se odsouzený ubytuje odděleně podle oddělení, do kterého byl umístěn za dodržení zásad uvedených v § 7 zákona.

ČÁST DRUHÁ

ODBORNÁ KOMISE

§ 9

Náplň činnosti odborné komise

Odborná komise (dále jen „komise“) vyhodnocuje:

a) míru vnějších a vnitřních rizik jednotlivých odsouzených a doporučuje řediteli věznice umístění do některého z oddělení věznice s ostrahou,

b) změny míry vnějších a vnitřních rizik jednotlivých odsouzených a doporučuje řediteli věznice změnu umístění do některého z oddělení věznice s ostrahou.

§ 10

Složení komise

(1) Komise pracuje v tomto složení:

a) předseda - 1. zástupce ředitele věznice nebo služební zástupce ředitele věznice,

b) členové:

1. vedoucí oddělení výkonu trestu nebo oddělení výkonu vazby a trestu anebo ředitelem věznice pověřený zaměstnanec tohoto oddělení,
2. vedoucí oddělení správního nebo ředitelem věznice pověřený zaměstnanec tohoto oddělení,
3. vedoucí oddělení vězeňské stráže nebo ředitelem věznice pověřený příslušník tohoto oddělení,
4. ředitelem věznice pověřený příslušník oddělení prevence a stížností,
5. psycholog,
6. speciální pedagog,
7. sociální pracovník,
8. vychovatel.

(2) Tajemníkem komise je ředitelem věznice na návrh předsedy komise určen jeden z jejích členů.

(3) Z řad tajemníků komise je ředitelem věznice na návrh předsedy komise vybrán tajemník koordinátor jako osoba pro koordinaci činnosti komise při stanovení stupně zabezpečení a jeho změny a kooperaci s odborem výkonu vazby a trestu Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky (dále jen "odbor výkonu vazby a trestu").

§ 11

Jednání komise

(1) Jednání komise řídí její předseda. V nepřítomnosti předsedy řídí jednání jím zmocněný zástupce.

(2) Podklady pro jednání komise zasílají členové tajemníkovi komise (§ 10 odst. 2), který navrhuje program jednání komise a pořizuje zápis z jejího jednání.

(3) Komise je způsobilá jednat a přijímat návrhy na umístění nebo změnu umístění odsouzeného do některého z oddělení věznice s ostrahou, pokud jsou přítomni všichni její členové uvedení v § 10 odst. 1.

(4) Informaci o změně vnějších rizik odsouzeného předkládá komisi člen komise uvedený v § 10 odst. 1 písm. b) bod 2.

(5) Návrh na změnu umístění odsouzeného do oddělení nižšího nebo vyššího stupně zabezpečení věznice s ostrahou může ve stanovené formě včetně jeho odůvodnění předložit každý z členů komise.

(6) Každý z členů komise má právo vyjádřit se k vyhodnocení všech primárních i sekundárních vnitřních rizik odsouzeného.

(7) V protokolu z jednání komise, který se vyhotovuje na každého odsouzeného samostatně v souvislosti s projednáváním návrhu na umístění nebo změnu umístění do některého z oddělení věznice s ostrahou, vyjadřuje každý z členů komise souhlasné či nesouhlasné stanovisko k navrhovanému stupni zabezpečení. V případě nesouhlasného stanoviska uvede člen komise jím navrhovaný stupeň zabezpečení oddělení věznice s ostrahou včetně odůvodnění.

ČÁST TŘETÍ

DALŠÍ ČINNOSTI SPOJENÉ S UMÍSTOVÁNÍM ODSOUZENÝCH

§ 12

Vkládání údajů o velmi nebezpečných odsouzených do informačního systému

Za vložení a následnou aktualizaci údajů o velmi nebezpečném odsouzeném do informačního systému odpovídá u důvodu uvedeného v

a) § 72a odst. 1 písm. a) zákona člen komise uvedený v § 10 odst. 1 písm. b) bod 2.,

- b) § 72a odst. 1 písm. b) zákona člen komise uvedený v § 10 odst. 1 písm. b) bod 4.,
- c) § 72a odst. 1 písm. c) zákona člen komise uvedený v § 10 odst. 1 písm. b) bod 3.,
- d) § 72a odst. 1 písm. d) zákona člen komise uvedený v § 10 odst. 1 písm. b) bod 1.

§ 13

Podání informace o odchylném rozhodnutí o umístění odsouzeného do některého z oddělení věznice s ostrahou

Rozhodne-li ředitel věznice o umístění odsouzeného do některého z oddělení věznice s ostrahou odchylně od doporučení komise, informuje o tomto rozhodnutí ministerstvo²⁾ a ředitele odboru výkonu vazby a trestu nejpozději do pěti pracovních dnů ode dne rozhodnutí.

§ 14

Předkládání návrhu odsouzeného na umístění do oddělení s nižším stupněm zabezpečení soudu

(1) Návrh odsouzeného na umístění do oddělení s nižším stupněm zabezpečení předkládá ředitel věznice neprodleně okresnímu (obvodnímu) soudu, v jehož obvodu odsouzený trest odnětí svobody vykonává.

(2) Společně s návrhem odsouzeného ředitel věznice předkládá soudu rozhodnutí o umístění odsouzeného do oddělení věznice s ostrahou, podklady pro vydání tohoto rozhodnutí, kterými jsou vždy:

- a) návrh komise na umístění odsouzeného do některého z oddělení věznice s ostrahou nebo návrh na změnu umístění odsouzeného do oddělení nižšího nebo vyššího stupně zabezpečení věznice s ostrahou,
- b) protokol z jednání komise, a
- c) doklad o doručení rozhodnutí odsouzenému.

Nad rámec uvedeného může ředitel věznice zaslat i další dokumenty (vyjádření k podané žádosti, vyjádření k dodržení lhůty pro podání návrhu apod.).

(3) Rozhodne-li ředitel věznice v době od doručení návrhu odsouzeného soudu o umístění odsouzeného do jiného oddělení věznice s ostrahou z důvodu změny míry vnějších a vnitřních rizik, informuje neprodleně o této skutečnosti soud.

§ 15

Vedení dokumentů a jejich evidence

Oddělení správní věznice odpovídá za založení a vedení listinného a elektronického spisu k odsouzenému obsahujícího veškeré dokumenty související s umísťováním odsouzeného do některého z oddělení věznice s ostrahou; k tomu poskytují ostatní oddělení věznice nezbytnou součinnost.

ČÁST ČTVRTÁ

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

Umístění odsouzených ke dni 1. října 2017

§ 16

Neuplatní-li ředitel věznice své oprávnění uvedené v § 17, vedoucí oddělení správního věznice vyhotoví písemné oznámení o tom, do kterého oddělení je odsouzený umístěn³⁾. Pověřený zaměstnanec věznice zabezpečí prokazatelně předání tohoto oznámení odsouzenému.

§ 17

(1) Ředitel věznice může s přihlédnutím k doporučení komise rozhodnout o umístění odsouzeného do oddělení s nízkým stupněm zabezpečení, vykonával-li odsouzený před 1. říjnem 2017 trest odnětí svobody za jiný než nedbalostní trestný čin ve věznici s dohledem.

(2) Ředitel věznice může s přihlédnutím k doporučení komise rozhodnout o umístění odsouzeného do oddělení se středním stupněm zabezpečení, vykonával-li odsouzený před 1. říjnem 2017 trest odnětí svobody

a) ve věznici s dozorem nebo ve věznici s ostrahou,

b) ve věznici s dohledem.

(3) Ředitel věznice může s přihlédnutím k doporučení komise v mimořádných případech rozhodnout o umístění odsouzeného do oddělení s vysokým stupněm zabezpečení, vykonával-li odsouzený před 1. říjnem 2017 trest ve věznici s dohledem.

(4) Při posuzování, zda u odsouzeného nastaly skutečnosti odůvodňující umístění podle odstavce 2 písm. b) a odstavce 3, se vedle průběhu aktuálního výkonu trestu zohledňují skutečnosti uvedené v § 6a odst. 7 vyhlášky.

(5) Při posuzování, zda u odsouzeného nastaly skutečnosti odůvodňující umístění podle odstavce 1 a 2 písm. a), se vedle průběhu aktuálního výkonu trestu zohledňují skutečnosti uvedené v § 6a odst. 8 vyhlášky; důvodem může být i realizace programu výstupního zacházení.

(6) U velmi nebezpečných odsouzených (§ 72a odst. 1 zákona) se ustanovení odstavce 1 a 2 nepoužijí.

§ 18

V případě rozhodnutí ředitele věznice podle ustanovení § 17 se postupuje podle ustanovení § 12b odst. 2 až 4 zákona.

§ 19

Postup u odsouzených zařazených soudem do věznice s dohledem nebo do věznice s dozorem nastoupivších trest odnětí svobody dnem 1. října 2017 nebo později

(1) Odsouzenému, kterého soud zařadil k výkonu trestu do věznice s dohledem nebo do věznice s dozorem, vedoucí oddělení správního věznice písemně oznámí bezprostředně po nástupu do výkonu trestu, že dnem 1. října 2017 se mu v souladu s právním předpisem³⁾ změnilo soudem stanovené zařazení do typu věznice s dohledem nebo s dozorem na zařazení do věznice s ostrahou.

(2) Převzetí oznámení uvedeného v odstavci 1 odsouzený písemně potvrdí postupem dle § 16.

(3) Stupeň zabezpečení se odsouzenému uvedenému v odstavci 1 stanoví podle § 5.

ČÁST PÁTÁ

ZMOCŇOVACÍ A ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ

§ 20

Odbor správní Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky metodicky upraví podrobnosti vedení dokumentů a jejich evidence při rozhodování o umístění odsouzeného do některého z oddělení věznic s ostrahou.

§ 21

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. října 2017.

V Praze dne 19. září 2017

Č. j.: VS-50344-16/ČJ-2017-800040-IAŘ

Generální ředitel Vězeňské služby České republiky

vrchní státní rada

genmjr. PhDr. Petr Dohnal

1) § 8 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 4/2023 o poradních orgánech.

3) Čl. IV zákona č. 58/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.